

Budoucnost minulosti: Umělá inteligence a historické bádání v oboru Historie vědy a techniky

**L'avenir du passé : l'intelligence artificielle
et la recherche historique dans le domaine
de l'Histoire des sciences et des techniques**

**The Future of the Past: Artificial Intelligence
and Historical Research in the Field of the
History of Science and Technology**

SVK 26/25/F3

**Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze /FEE CTU in Prague
Historická laboratoř (elektro)techniky / Historical laboratory of (electrical) technology
a/and Doktorský studijní program / Doctoral study program
Historie věd a techniky/History of Science and Technology**

November 5, 2025

Technická 2, CZ 160 00 Praha 6, místnost / room 80

Programme – le 5 novembre 2025

Programme – Novembre 5, 2025

9h15

Introduction

Prof. PhDr. Marcela Efmertová, CSc. (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze, guarantor of the History of Science and Technology /HST/ doctoral study program)

9h20

Introduction

Prof. Stéphanie Legoupy (Attachée de Coopération Scientifique et Universitaire, Ambassade de France, Prague)

9h25

Introduction

Prof. ass. Milan Polívka (Proděkan pro vědu a doktorské studium FEL ČVUT v Praze)

9h30–10h00

L'innovation technologique : une histoire de machines.. ou une histoire d'hommes.. quelques enseignements de l'histoire (Technologické inovace: Dějiny strojů... nebo dějiny lidí... Několik ponaučení z historie, Technological Innovation: The History of Machines... or the History of People... Some Lessons from History)

Prof. Éric GODELIER (École Polytechnique, Paris, France)

10h00-10h30

Le Maghreb face au défi de l'IA. État des lieux & opportunités : quelques éléments introductifs (Maghreb čelí výzvě AI. Současný stav a příležitosti: několik úvodních prvků, The Maghreb faces the challenge of AI. State of play & opportunities: some introductory elements)

Prof. Yamina BETTAHAR (Archives Henri Poincaré, UMR 7117/CNRS, Université de Lorraine, Nancy, France)

10h30-11h00

L'avenir d'une quête d'efficacité industrielle ; de l'automatisme électromécanique à la CFAO (Budoucnost hledání průmyslové efektivity; Od elektromechanické automatizace k CAD/CAM, The Future of Industrial Efficiency; From Electromechanical Automation to CAD/CAM)

Prof. Alain P. MICHEL (Université d'Evry – Université Paris Saclay, France)

11h00-11h15

Diskuse / Discussion – Pause-café / coffee break

11h15-11h30

Město v multidimenzionálním vektorovém prostoru: výzkum městského rozvoje pomocí přirozeného jazyka a umělé inteligence (La ville dans l'espace vectoriel multidimensionnel : recherche sur le développement urbain à l'aide du langage naturel et de l'intelligence artificielle, The City in a Multidimensional Vector Space: Researching Urban Development through Natural Language and Artificial Intelligence)

Ing. David KNESPL (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze)

11h30-11h45

Fotografický popis a generativní jazyk: Testování GPT-4.0 na průmyslových krajinných podmínkách (Description de la photo et langage génératif : Test de GPT-4.0 dans des conditions de paysage industriel, Photographic Description and generative language: Testing GPT-4.0 on Industrial Landscapes)

MSc. Elisa ANGELES FERNANDEZ, MSc. Jacopo BASSETTA (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze, UNIDAV, Pescara, Italy)

11h45-12h00

Hodnocení zkreslení GPT-3.5 u vícejazyčných korpusů (Évaluer les biais de GPT-3.5 sur des corpus multilingues, Evaluating GPT-3.5 biases on multilingual corpora, Evaluating GPT-3.5 bias on multilingual corpora)

MSc. Amani MANSOURI, MSc. Jacopo BASSETTA (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze, UNIDAV, Pescara, Italy)

12h00-12h15

Výzvy a příležitosti umělé inteligence v práci historiků: Současný stav techniky (Défis et opportunités de l'intelligence artificielle dans le travail de l'historien. Un état de l'art, Challenges and Opportunities of Artificial Intelligence in the Work of Historians: A State of the Art)

MSc. Jorge Alonso RODRIGUEZ ORTIZ (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze)

12h15-12h30

Diskuse / Discussion

12h45-13h45

Déjeuner / Lunch

Bâtiment d'entrée B3, Université polytechnique tchèque de Prague, Jugoslávských partyzánů 3, Prague 6, 2ème étage (Entrance Building B3, Czech Technical University in Prague, Jugoslávských partyzánů 3, Prague 6, 2nd floor)

14h00-14h15

Mechanický stroj jako předobraz umělé inteligence? (Une machine mécanique comme prototype d'intelligence artificielle ?, A mechanical machine as a prototype of artificial intelligence?)

Mgr. David HAMR (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze)

14h15-14h30

Umělá inteligence a historické zkoumání česko-polských vztahů v oblasti vědy a techniky (1929–1953), (L'intelligence artificielle et une exploration historique des relations tchéco-polonaises en science et technologie (1929–1953), The Future of the Past: Artificial Intelligence and a Historical Exploration of Czech-Polish Relations in Science and Technology (1929–1953))

Ing. Jiří SEDLÁČEK (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze)

14h30-14h45

Kryptologie a umělá inteligence: Československé šifrovací úsilí v letech 1945–1965 jako předepra digitálního myšlení (Cryptologie et intelligence artificielle : les efforts de chiffrement tchécoslovaques (1945-1965) comme prélude à la pensée numérique, Cryptology and Artificial Intelligence: Czechoslovak Cipher Efforts (1945–1965) as a Prelude to Digital Thinking)

Mgr. Daniel KYSELKA (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze)

14h45-15h00

Digitalizace primárních pramenů jako základ využití technologií umělé inteligence ve výzkumu Historie věd a techniky v České republice a na Slovensku (La numérisation des sources primaires comme fondement de l'utilisation des technologies d'intelligence artificielle dans l'histoire de la recherche scientifique et technologique en République tchèque et en Slovaquie, The Digitization of Primary Sources as a Foundation for the Use of Artificial Intelligence Technologies in the History of Science and Technology Research in the Czech Republic and Slovakia)

Mgr. Martin D. HRTUS (Historická laboratoř (elektro)techniky FEL ČVUT v Praze)

15h00-15h15

Diskuse / Discussion
Conclusion

Následný den (6. listopadu 2025) je připravena exkurze za technickými památkami Prahy a jejího okolí.

Le lendemain (6 novembre 2025), une excursion vers les monuments techniques de Prague et ses environs est préparée

The following day (November 6, 2025) an excursion to the technical monuments of Prague and its surroundings is prepared.